

ROMÂNIA  
CURTEA DE APEL CLUJ  
SECȚIA A IV-A PENTRU LITIGII DE MUNCĂ ȘI ASIGURĂRI SOCIALE

**Dosar nr. (...)**

**ÎNCHEIERE**

Ședința publică din data de (...)2024

Instanța constituită din:

**PREȘEDINTE: (...)**

**JUDECĂTOR: (...)**

**GREFIER: (...)**

S-a luat în examinare apelul declarat de reclamanta (...)împotriva Sentinței civile nr. (...) din (...), pronunțată de (...)în dosarul nr. (...), privind și pe intimata (...), având ca obiect contestație la executare.

La apelul nominal făcut în ședință publică, la prima strigare a cauzei, se constată lipsa părților.

Curtea apreciază că se impune lăsarea cauzei la a doua strigare, pentru a da posibilitatea părților să se prezinte la dezbateri.

La apelul nominal făcut în ședință publică, la a doua strigare a cauzei, se constată lipsa părților.

**Procedura** de citare legal îndeplinită.

S-a făcut referatul cauzei de către grefierul de ședință care învederează că prezenta cauză se află la **al doilea termen de judecată, că s-a solicitat judecarea cauzei în lipsă** și că la termenul anterior cauza a fost amânată pentru ca părțile să exprime punct de vedere cu privire la o eventuală sesizare a ÎCCJ.

Totodată, se constată că în dimineața de dinaintea ședinței, prin serviciul registratură al instanței, apelanta reclamantă a depus la dosarul cauzei punct de vedere.

Curtea constată că apelanta a comunicat poziție procesuală față de punerea în discuție a sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție, context în care, reține cauza în pronunțare asupra sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție, în temeiul art. 2 din OUG nr. 62/2024.

**CURTEA**

Având nevoie de timp mai îndelungat pentru deliberare,

Motiv pentru care,

**DISPUNE**

Amână pronunțarea pentru data de (...)2024.

Data și pronunțată în ședința publică din (...)2024.

**PREȘEDINTE**

(...)

**JUDECĂTOR**

(...)

**GREFIER**

(...)

ROMÂNIA  
CURTEA DE APEL CLUJ  
SECȚIA A IV-A PENTRU LITIGII DE MUNCĂ ȘI ASIGURĂRI SOCIALE

**Dosar nr. (...)**

**ÎNCHIEIERE – Sesizare ÎCCJ**

Ședința publică din data de (...)2024

Instanța constituită din:

**PREȘEDINTE: (...)**

**JUDECĂTOR: (...)**

**GREFIER: (...)**

S-a luat în examinare, necesitatea sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție, pusă în discuție, din oficiu, de către instanță, în cadrul apelului declarat de reclamanta (...) împotriva Sentinței civile nr. (...) din (...), pronunțată de (...) în dosarul nr. (...), privind și pe intimata pârâtă (...), având ca obiect contestație la executare.

Mersul dezbaterilor a fost consemnat în încheierea de ședință din data de (...), când instanța a dispus amânarea pronunțării pentru azi, încheierea pronunțată făcând parte integrantă din prezenta încheiere de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție.

**CURTEA**

***Expunerea litigiului:***

*Prin cererea înregistrată în instanță la data de (...) pe rolul (...) , reclamanta (...) în contradictoriu cu pârâta (...), a formulat o contestație împotriva Deciziei nr. (...) privind recuperarea sumelor încasate necuvenit cu titlu de prestații de asigurări sociale, prin care solicită instanței, ca subsecvent analizării argumentelor de fapt și de drept expuse prin prezenta, să dispună: anularea Deciziei nr. (...) emisă de (...), cu consecința menținerii ajutorului financiar în cuantum de 759 lei acordat în baza O.U.G. nr. 132/2021; obligarea pârâtei la plata cheltuielilor de judecată ocazionate de prezentul demers judiciar.*

În motivarea cererii, reclamanta a arătat că s-a pensionat începând cu data de 01.08.2007, data înscrierii la limita de vârstă fiind 28.07.2012. La nivelul lunii ianuarie 2022, reclamanta avea o pensie în valoare de 1441 lei, astfel că a beneficiat de ajutorul financiar reglementat prin OUG nr. 132/2021, calculat conform art. 2 alin. (3) în cuantum de 759 lei, aspect ce rezultă din cuponul de pensie aferent lunii ianuarie 2022, care atestă încasarea ajutorului în cuantumul legal.

La data de (...), (...) a emis Decizia nr. 273731/06.09.2022 privind acordarea pensiei pentru limită de vârstă, prin care s-a stabilit în favoarea sa o pensie de asigurări sociale în valoare de 1533 lei.

La data de 27.07.2023, reclamantei i s-a comunicat *Decizia nr. (...) emisă de (...) privind recuperarea sumelor încasate necuvenit cu titlu de prestații de asigurări sociale / alte drepturi* prin care s-a stabilit recuperarea sumei de 759 lei acordată în baza OUG nr. 132/2021 deoarece ar fi fost încasată necuvenit. Din cuprinsul Deciziei contestate rezultă că "plata necuvenită a drepturilor a fost generată de aplicarea OUG nr. 132/2021 privind acordarea ajutorului financiar mai mare decât cel cuvenit sau nu mai sunt îndeplinite condițiile pentru acordarea acestuia potrivit prevederilor art. 179 din legea nr. 263/2020".

Reclamanta a apreciat că Decizia nr. (...) nu are niciun fundament legal. Astfel, a beneficiat de ajutorul reglementat prin OUG nr. 132/2021 fiind îndeplinite la data acordării condițiile prevăzute de art. 2 din acest act normativ. După cum reiese din actele anexate contestației, la nivelul lunii ianuarie, reclamanta beneficia de un venit din pensii acordate în sistemul public de pensii în valoare de 1441 lei. Pe cale de consecință, era eligibilă pentru acordarea acestui acord financiar, determinat

ca diferența dintre valoarea de 2200 lei și venitul obținut conform art. 2 alin. (2) din actul normativ și anume 759 lei.

Reclamanta a invocat dispozițiile art. 4 din OUG nr. 132/2021, art. 3 din OUG nr. 132/2021 și a susținut că nu a beneficiat de un ajutor mai mare decât cel cuvenit - modul de calcul al ajutorului este unul cât se poate de clar și de simplu, diferența dintre limita de 2200 lei și venitul reclamantei cuvenit în luna ianuarie 2022 (1441 lei) este de 759 lei. A considerat că au fost și sunt îndeplinite condițiile pentru acordarea ajutorului financiar.

(...) în reprezentarea pârâtei (...) a formulat întâmpinare prin care a solicitat respingerea contestației ca neîntemeiată și a invocat dispozițiile art. 2, art. 3 din O.U.G. nr.132/2021.

Pârâta a menționat că reclamanta a fost înscrisă la pensie anticipată parțială în anul 2007, iar în anul 2012 a fost trecută la pensie pentru limită de vârstă. În ianuarie 2022 cuantumul în plată a pensiei reclamantei era de 1441 lei.

Raportat la dispozițiile legale invocate, în luna ianuarie 2022 reclamantei i s-a plătit suma de 759 lei cu titlu de ajutor financiar, reprezentând diferența dintre 2200 lei și suma de 1441 lei cu care reclamanta era în plată în luna ianuarie 2022.

Ulterior, prin decizia nr. (...) pensia reclamantei a fost revizuită din oficiu prin acordarea indicelui de corecție potrivit deciziei Curții Constituționale nr. 670/2021, drepturile de pensie revizuite fiind acordate începând cu data de 06.12.2021, dată cu care i-au fost acordate reclamantei și diferențele de pensie. Față de această revizuire, cuantumul pensiei reclamantei în luna ianuarie 2022 a devenit 1686 lei.

Raportat la noul cuantum al pensiei, reclamanta nu era îndreptățită să beneficieze de ajutor financiar în luna ianuarie 2022.

Față de această situație, raportat la dispozițiile art. 115 și art. 179 din Legea nr. 263/2010, a fost emisă decizia contestată nr. 273731 din 12.07.2023 prin care s-a constituit în sarcina reclamantei un debit de 759 lei reprezentând ajutorul financiar prevăzut de art. 2 din O.U.G. nr. 132/2021, încasat necuvenit în luna ianuarie 2022, așa cum rezultă din buletinul de calcul și referatul compartimentului de specialitate.

***Prin Sentința civilă nr. (...) din (...) a (...), pronunțată în dosarul nr. (...):***

A fost admisă excepția lipsei capacității procesuale de folosință a pârâtei, excepție invocată din oficiu.

A fost respinsă cererea formulată de reclamanta (...), în contradictoriu cu pârâta (...), ca fiind formulată în contradictoriu cu o entitate fără capacitate procesuală de folosință.

***Pentru a hotărî astfel, prima instanță a reținut următoarele:***

Analizând excepția lipsei capacității procesuale de folosință a pârâtei, invocată din oficiu, instanța a reținut că prin cererea de chemare reclamanta a configurat cadrul procesual subiectiv formulându-și pretențiile în contradictoriu cu pârâta (...).

La termenul de judecată din data de 05 aprilie 2024 instanța a invocat din oficiu excepția lipsei capacității procesuale de folosință a pârâtei.

Articolul 248 alin. (1) C. proc. civ. prevede că „Instanța se va pronunța mai întâi asupra excepțiilor de procedură, precum și asupra celor de fond care fac inutilă, în tot sau în parte, administrarea de probe ori, după caz, cercetarea în fond a cauzei”.

În conformitate cu art. 247 alin. (1), teza I, C. proc. civ. „excepțiile absolute pot fi invocate de parte sau de instanță în orice stare a procesului, dacă prin lege nu se prevede altfel”. În completare, art. 246 alin. (1) C. proc. civ. prevede că „Excepțiile absolute sunt cele prin care se invocă încălcarea unor norme de ordine publică.”

Conform art. 56 alin. (1) C. proc. civ. „poate fi parte în judecată orice persoană care are folosința drepturilor civile”. Alineatul (3) din același articol prevede că „Lipsa capacității procesuale de folosință poate fi invocată în orice stare a procesului. Actele de procedură îndeplinite de cel care nu are capacitate de folosință sunt lovite de nulitate absolută”.

Din punct de vedere procesual, capacitatea procesuală de folosință desemnează aptitudinea subiectului procesual de a avea drepturi și de a-și asuma obligații în plan procesual. Așa fiind, capacitatea procesuală de folosință nu reprezintă decât o transpunere în plan procesual a capacității civile de folosință. În cazul persoanelor juridice, capacitatea procesuală de folosință se naște în momentul dobândirii personalității juridice și încetează la data desființării sau radierii.

Invocarea lipsei capacității procesuale de folosință se realizează pe calea unei excepții de fond, peremtorii și absolute, care, în caz de admitere, conduce la anularea cererii de chemare în judecată, atunci când lipsa capacității procesuale de folosință a intervenit anterior sesizării instanței.

Raportat la prezenta cauză, instanța a reținut că în conformitate cu dispozițiile art. 131 alin. (4) din Legea nr. 263/2010 „Casa de pensii a municipiului București și casele județene de pensii sunt servicii publice, investite cu personalitate juridică”, iar conform art. 2 alin. (2) din Statul Casei Naționale de Pensii Publice aprobată prin H.G. nr. 118/2012, casele locale de pensii funcționează sub conducerea și controlul caselor teritoriale de pensii, neavând personalitate juridică.

Din cuprinsul normelor menționate rezultă că numai casele județene de pensii au capacitate juridică, casele locale de pensii fiind simple structuri fără personalitate juridică aflate sub controlul și coordonarea caselor județene de pensii. Or, reclamanta a chemat în judecată (...), entitate ce nu are personalitate juridică, ci reprezintă o simplă structură teritorială a (...). Cum pârâta nu are personalitate juridică, aceasta nu are nici capacitate procesuală de folosință și, prin urmare, nu poate sta în judecată.

Totodată, s-a mai arătat că dispozițiile art. 56 alin. (2) C. pr. civ., care permit formularea cererii de chemare în judecată și împotriva unei entități fără personalitate juridică, sub condiția ca aceasta să fi fost constituită potrivit legii, sunt aplicabile numai în măsura în care este vorba de entități juridice de sine stătătoare, iar nu de structuri fără personalitate juridică din cadrul unei persoane juridice. În cel din urmă caz, cererea de chemare în judecată se impune a fi formulată în mod imperativ împotriva însăși persoanei juridice, structura acesteia fără personalitate juridică neputând sta în judecată decât în cazurile expres prevăzute de lege.

Față de cele arătate, (...) a admis excepția lipsei capacității de folosință a pârâtei și a dispus respingerea cererii în consecință.

**Împotriva acestei hotărâri a declarat (...), solicitând** respingerea excepției lipsei capacității procesuale de folosință a (...) și în rejudecare, să fie admisă cererea de chemare în judecată, astfel cum a fost formulată.

Prin motivele de apel, s-a arătat în esență că modul în care prima instanța a analizat aceste prevederi legale și a soluționat excepția, este eronat, motiv pentru care hotărârea pronunțată trebuie sancționată de către instanța de control judiciar.

Apelanta arată că a contestat Decizia nr. (...) emisă în nume propriu de (...), aspect care se poate constata cu ușurință printr-o simplă lectură.

Solicită de asemenea, să se constate că și Anexa-Buletin de calcul la decizia contestată este emisă tot de către intimată.

Această decizie a fost emisă în baza art. 179 alin. (1) din Legea nr. 263/2010 conform căruia „în cazul sumelor încasate necuvenit cu titlu de prestații de asigurări sociale/alte drepturi prevăzute de legi speciale, casele teritoriale de pensii emit decizii de recuperare, prin care se stabilește în sarcina beneficiarilor obligația de restituire a acestor sume”. Așadar, în mod evident la momentul deciziei de recuperare contestate nu s-a pus problema că intimata nu ar avea calitatea și capacitate în această direcție.

Or, câtă vreme nu contestă nimeni că intimata este persoana care a emis decizia de recuperare, în mod evident ea este cea care trebuie și poate să stea în judecată într-un litigiu în care se contestă valabilitatea actului emis de către această instituție.

Așadar, contrar celor reținute de prima instanță în soluționarea excepției lipsei capacității procesuale de folosință, art. 56 alin. (2) Cod proc. Civ. fundamentează înapoierea (...).

Capacitatea procesuală de folosință constă în aptitudinea unei persoane de a avea drepturi și obligații pe plan procesual (capacitatea de a sta în judecată). Or, cine altcineva ar putea să stea în judecată într-un dosar în care se cercetează legalitatea unui act, decât emitentul acelui act.

În al doilea rând, prevederile art. 56 alin. (2) Cod proc. Civ. conform cărora „Cu toate acestea, pot sta în judecată asociațiile, societățile sau alte entități fără personalitate juridică, dacă sunt constituite potrivit legii” sunt aplicabile în prezenta speță, contrar celor reținute de către prima instanță.

A reține că aceste dispoziții sunt aplicabile „numai în măsura în care este vorba de entități juridice de sine stătătoare, iar nu de structuri fără personalitate juridică din cadrul unei persoane

juridice” reprezintă pe de o parte, o adăugare la textul de lege procesual, pe de altă parte, o interpretare greșită a prevederilor art. 131 alin. (4) din Legea nr. 263/2010 și art. 2 alin. (2) din H.G. nr. 118/2012.

Conform art. 4 alin. (3) și (4) din Legea nr. 263/2010:

(3) În subordinea Casei Naționale de Pensii Publice funcționează case județene de pensii în fiecare municipiu/reședință de județ, precum și Casa de Pensii a Municipiului București, denumite în continuare case teritoriale de pensii.

(4) Casa Națională de Pensii Publice poate înființa case locale de pensii, în funcție de numărul și structura asiguraților, care funcționează sub conducerea și controlul casei județene de pensii, respectiv ale Casei de Pensii a Municipiului București,

Din economia acestor texte de lege, coroborat inclusiv cu prevederile art. 179 alin. (1) - temeiul emiterii deciziei contestate - rezultă în mod evident că intimata, (...), se circumscrie noțiunii de casă teritorială de pensii. Cu alte cuvinte, cu excepția Casei Naționale de Pensii Publice, toate casele de pensii intră în categoria caselor teritoriale de pensii.

Situația caselor locale este reglementată de art. 4 alin. (3) din Legea nr. 263/2010 și art. 2 alin. (2), art. 12 lit. h), art. 13 lit. i din HG nr. 118/2012, texte de lege care prevăd modul în care sunt înființate și funcționează casele locale de pensii. Practic, aceste prevederi legale sunt cele la care face referire teza finală a art. 56 alin. (2) Cod proc. Civ. „dacă sunt constituite potrivit legii”.

În opinia apelantei, (...) este constituită potrivit legii, astfel că nu se poate reține că art. 56 alin. (2) nu se referă și la astfel de structuri.

Dacă nu ar fi fost constituită potrivit legii, așa cum s-a arătat deja, nu ar putea să emită decizia contestată.

În aceste condiții, în raport de prevederile art. 56 alin. (2) Cod proc. Civ., intimata are capacitate procesuală de folosință, astfel că nu putea fi admisă excepția lipsei capacității procesuale de folosință.

Pe cale de consecință, apelanta solicită admiterea apelului, respingerea excepția lipsei capacității procesuale de folosință și, în rejudecare să fie admisă cererea de chemare în judecată astfel cum a fost formulată având în vedere următoarele:

Decizia nr. 273731/12.07.2023 nu are niciun fundament legal.

În acest sens, apelanta arată că a beneficiat de ajutorul reglementat prin O.U.G. nr. 132/2021, fiind îndeplinite la data acordării condițiile prevăzute de art. 2 din acest act normativ, conform cărora:

(1) În luna ianuarie a anului 2022 se acorda un ajutor financiar pensionarilor sistemului public de pensii și beneficiarilor de drepturi prevăzute de legi cu caracter special, plătite de casele teritoriale de pensii/casele de pensii sectoriale, ale căror venituri au valori cuprinse între 1.001 -1.600 lei inclusiv.

(2) Prin termenul venituri, prevăzut la alin. (1), se înțelege:

a) venituri din pensii acordate în sistemul public de pensii, aferente lunii ianuarie 2022;

b) venituri din pensii acordate în sistemele neintegrate sistemului public de pensii, aferente lunii decembrie 2021;

c) venituri din drepturi acordate în baza legilor cu caracter special, aferente lunii decembrie 2021, plătite de casele teritoriale de pensii și casele de pensii sectoriale.

(3) Ajutorul financiar prevăzut la alin. (1) se calculează ca diferență între valoarea de 2.200 lei și veniturile de la alin. (2) cumulate.”

După cum reiese din actele anexate contestației, la nivelul lunii ianuarie, apelanta beneficia de un venit din pensii acordate în sistemul public de pensii în valoare de 1441 lei. Pe cale de consecință, era eligibilă pentru acordarea acestui acord financiar, determinat ca diferența dintre valoarea de 2.200 lei și venitul obținut conform art. 2 alin. (2) din actul normativ și anume 759 lei.

Conform art. 4 din O.U.G. nr. 132/2021 „Ajutoarele financiare prevăzute la art. 1 alin. (1) și art. 2 alin. (1) se acordă pensionarilor sistemului public de pensii și beneficiarilor de drepturi acordate în baza legilor cu caracter special din evidența caselor teritoriale de pensii/caselor de pensii sectoriale, ale căror drepturi sunt cuvenite sau aflate în plată în luna ianuarie 2022”.

Din economia textelor legale antemenționate, rezultă care sunt condițiile necesare pentru a beneficia de acest ajutor: (i) să beneficiezi de venituri din pensii acordate în sistemul public de pensii între 1001 - 1600 lei, (ii) aceste venituri să fie cuvenite sau aflate în plată în luna ianuarie 2022.

Apelanta solicită să se constate că îndeplinea și îndeplinește și în prezent ambele condiții.

Prin decizia contestată se arată că, fie i s-a acordat un ajutor financiar mai mare decât cel cuvenit, fie nu mai sunt îndeplinite condițiile pentru acordarea acestuia, însă nu există o opțiune a părții între cele două variante enumerate și nicio motivare reală privind caracterul necuvenit al acestei sume.

Mai mult, nici măcar buletinul de calcul anexat deciziei nu este relevant din acest punct de vedere.

În primul rând, conform art. 3 din O.U.G. nr. 132/2021, aceste ajutoare financiare se acordă din oficiu, astfel că, pârâta (...), nu face decât să își invoce propria culpă, câtă vreme era obligația ei de a verifica dacă apelanta îndeplinea (la nivelul lunii ianuarie 2022) condițiile legale pentru acordarea ajutorului financiar. În mod corect, casa de pensii a reținut îndeplinirea condițiilor pentru acordarea ajutorului financiar, a cărui recuperare o pretinde, în mod greșit și nelegal, în prezent.

În al doilea rând, în vederea respectării dreptului la apărare, astfel cum este acesta garantat prin art. 24 din Constituție, respectiv prin art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, pentru a putea formula apărări pertinente și concrete, apelanta ar trebui să știe pe care dintre cele două variante enumerate în decizia contestată, le-a avut în vedere pârâta.

Se poate doar presupune că pârâta nu avut în vedere ipoteza în care apelanta ar fi beneficiat de un ajutor mai mare decât cel cuvenit, fiindcă atunci nu ar fi solicitat restituirea integrală a sumei acordate cu titlu de ajutor financiar.

În ultimul rând, contrar a ceea ce se menționează la modul generic în decizie, apelanta nu a beneficiat de un ajutor mai mare decât cel cuvenit, modul de calcul al ajutorului fiind unul cât se poate de clar și de simplu: diferența dintre limita de 2.200 lei și venitul apelantei cuvenit în luna ianuarie 2022 (1.441 lei) este de 759 lei.

Apelanta apreciază că au fost și sunt îndeplinite condițiile pentru acordarea ajutorului financiar, că îndeplinirea condițiilor legale pentru a beneficia de ajutorul legal rezultă cu puterea evidenței, de altfel, nici pârâta, nu arată de ce nu ar fi îndeplinite.

Apelanta arată că dacă se au în vedere modificările asupra veniturilor din pensii acordate ca urmare a aplicării efectelor Deciziei Curții Constituționale nr. 670/2021, atunci:

(i) chiar dacă potrivit punctului C din Decizia nr. 273731/06.09.2022 „plata drepturilor se va face începând cu data de 06.12.2021”, conform art. 147 alin. (4) din Constituție, efectele deciziei Curții Constituționale au putere pentru viitor; per a contrario, statuările instanței de contencios constituțional nu ar avea cum să afecteze îndeplinirea condițiilor prevăzute de O.U.G. nr. 132/2021;

(ii) și dacă prin absurd s-ar admite incidența efectelor deciziei C.C. și în această ipoteză, cuantumul venitului din pensii al apelantei, de 1.533 lei, ar genera acordare ajutorului financiar.

În acest condiții, este evident că Decizia nr. 273731/12.07.2023 este nelegală., astfel că se impune anularea acesteia.

În drept, apelanta și-a întemeiat cererea pe prevederile legale referite în text.

În probațiune, apelanta solicită încuviințarea probei cu înscrisurile existente la dosarul cauzei: obligarea intimătei ca, în temeiul art. 293 Cod proc. Civ., să depună la dosarul cauzei actele de constituire, iar în situația în care arată că nu le deține, în temeiul 298 Cod proc. civ., să se emită o adresă către Casa Națională de Pensii pentru a depune la dosarul cauzei actele prin care s-a înființat și avizat (...), conform H.G. nr. 118/2012.

*Intimata (...) nu a formulat întâmpinare la apelul declarat de reclamantă și nu și-a exprimat poziția procesuală în calea de atac.*

**Prin încheierea de ședință din data de (...) 2024**, instanța de judecată a dispus, în raport de prevederile art. 2 din O.U.G. nr. 62/2024, citarea părților cu mențiunea de a exprima punctul de vedere și de a formula eventuale observații, în scris, cu privire la sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție de pronunțare a unei hotărâri prin care să dea o rezolvare de principiu chestiunii de drept următoare: „dacă în interpretarea și aplicarea art. 56 alin. 2 din Codul de procedură civilă coroborat cu art. 131 alin. 4 și art. 139 lit. l) din Legea nr. 263/2010, precum și art. 2 alin. 2 din Statutul Casei Naționale de Pensii Publice, aprobat prin HG. nr. 118/2012, casa locală de pensii, entitate fără personalitate juridică, poate sta în judecată în calitate de pârâtă în litigiile în care se contestă o decizie emisă de această entitate în temeiul art. 179 din Legea nr. 263/2010, în contextul în care casele teritoriale (județene) de pensii asigură reprezentarea în instanță în litigiile în care sunt parte ca urmare a aplicării dispozițiilor Legii nr. 263/2010.”

***În data de (...), (...) a depus la dosar un înscris prin care își exprimă punctul de vedere cu privire la sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție.***

În opinia sa, se impune sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prin care să se dea o rezolvare de principiu chestiunii de drept puse în discuție de Curtea de Apel Cluj.

Intimata-reclamantă apreciază că în cauză sunt îndeplinite condițiile de admisibilitate prevăzute de art. 2 alin. (1) din O.U.G. nr. 62/2024, câtă vreme este vorba de lămurirea chestiunii de drept dacă casele teritoriale de pensii care au ca și atribuție legală emiterea unor decizii de recuperare conform art. 179 alin. (1) din Legea nr. 263/2010 pot să stea ca și pârât în litigiile în care se contest deciziile pe care le emit.

Câtă vreme acestea emit deciziile de recuperare prin care se stabilește în sarcina beneficiarilor obligația de restituire a sumelor încasate necuvenit și aceste decizii pot fi atacate, ar trebui să poată să stea ca pârât în astfel de litigii.

Noutatea chestiunii de drept indicate nu face obiectul unui recurs în interesul legii și/sau al unei proceduri de dezlegare a unor chestiuni de drept.

Relevanța chestiunii de drept pentru soluționarea cauzei, constă în aceea că respectiva chestiune de drept indicată nu a făcut obiectul unui recurs în interesul legii și/sau al unei proceduri de dezlegare a unor chestiuni de drept. Relevanța chestiunii de drept pentru soluționarea cauzei constă în faptul că esența soluționării apelului este dacă pârâta poate sta în judecată într-un astfel de litigiu, având în vedere că instanța de fond a soluționat cauza prin admiterea excepției lipsei capacității de folosință a (...).

Toate criticile din apel vizează faptul că împreresuarea acestei entități (emitenta deciziei contestate) este corectă și legală și astfel, (...) nu putea să respingă acțiunea, fără să cerceteze fondul, doar ca efect al admiterii excepției lipsei capacității de folosință.

Pe cale de consecință, intimata-reclamantă solicită sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prin care să se dea o rezolvare de principiu chestiunii de drept indicate și, corelativ, să se dispună suspendarea prezentei cauze până la pronunțarea hotărârii prealabile pentru dezlegarea chestiunii de drept.

***Intimata-pârâtă (...) nu și-a exprimat punctul de vedere cu privire la sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție pentru pronunțarea unei hotărâri prin care să dea o rezolvare de principiu chestiunii de drept puse în discuție de instanță.***

***Asupra cererii de sesizare a Completului pentru dezlegarea unor probleme de drept din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție, Curtea de Apel reține următoarele:***

*Dispozițiile legale în privința cărora se solicită Înaltei Curți de Casație și Justiție dezlegarea unei chestiuni de drept sunt următoarele:*

Art. 56 alin. 2 din Codul de procedură civilă prevede că „pot sta în judecată asociațiile, societățile sau alte entități fără personalitate juridică, dacă sunt constituite potrivit legii”.

Art. 131 alin. 4 din Legea nr. 263/2010 prevede: *Casa de pensii a municipiului București și casele județene de pensii sunt servicii publice, investite cu personalitate juridică.*

Conform art. 139 lit. 1) din Legea nr. 263/2010, în aplicarea prevederilor prezentei legi, *casele teritoriale de pensii îndeplinesc, în principal, următoarele atribuții: asigură reprezentarea în fața instanțelor judecătorești în litigiile în care sunt parte ca urmare a aplicării dispozițiilor prezentei legi.*

Potrivit art. 2 alin. 2 din statutul Casei Naționale de Pensii Publice, aprobat prin HG. nr. 118/2012, CNPAS are în subordine case județene de pensii și Casa de Pensii a Municipiului București, denumite în continuare case teritoriale de pensii, care sunt servicii publice descentralizate investite cu personalitate juridică. (2) Potrivit legii, CNPAS poate înființa case locale de pensii, fără personalitate juridică, care funcționează sub conducerea și controlul caselor teritoriale de pensii.

Art. 179 din Legea nr. 263/2010 prevede că (1) *În cazul sumelor încasate necuvenit cu titlu de prestații de asigurări sociale/alte drepturi prevăzute de legi speciale, casele teritoriale de pensii emit decizii de recuperare, prin care se stabilește în sarcina beneficiarilor obligația de restituire a acestor sume.*

***Cu privire la admisibilitatea sesizării,*** Curtea reține că potrivit art. 1 alin. 2 din OUG nr. 62/2044, această ordonanță de urgență se aplică și în procesele privind stabilirea și/sau plata drepturilor

la pensie, inclusiv cele rezultate din actualizarea/recalcularea/revizuirea drepturilor la pensie sau/și cele privind alte prestații de asigurări sociale ale personalului plătit din fonduri publice.

De asemenea, potrivit art. 2 alin.1 din OUG nr.62/2024, „dacă în cursul judecării proceselor prevăzute la art. 1, completul de judecată investit cu soluționarea cauzei în primă instanță sau în calea de atac, verificând și constatând că asupra unei chestiuni de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective, Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat și aceasta nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, va solicita Înaltei Curți de Casație și Justiție să pronunțe o hotărâre prin care să se dea rezolvare de principiu chestiunii de drept cu care a fost sesizată”.

Analizând îndeplinirea cumulativă a condițiilor ce rezultă din textul legal menționat, Curtea constată că obiectul cauzei de față vizează recuperarea unor sume încasate necuvenit cu titlu de ajutoare financiare în temeiul *OG nr. 132/2021 privind acordarea unui ajutor financiar pensionarilor din sistemul public de pensii în anul 2022, precum și pentru modificarea alin. (10) al art. 7 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 43/2020 pentru aprobarea unor măsuri de sprijin decontate din fonduri europene, ca urmare a răspândirii coronavirusului COVID-19, pe perioada stării de urgență*. Ajutoarele financiare prevăzute la art. 1 alin.1 și art. 2 alin. 1 din actul menționat s-au plătit, din oficiu, odată cu drepturile de pensie, prin casele teritoriale de pensii/casele de pensii sectoriale și se suportă din bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Muncii și Solidarității Sociale sau al caselor de pensii sectoriale, după caz, astfel că litigiul se încadrează în categoria proceselor la care face referire art. 1 alin. 2 din OUG nr. 62/2024.

În ce privește îndeplinirea condiției ca soluționarea pe fond a prezentei cauze să depindă de chestiunea de drept a cărei lămurire se cere, reținem că reclamanta (...) a formulat cererea de anulare a deciziei privind recuperarea sumelor încasate necuvenit cu titlu de prestații de asigurări sociale în contradictoriu cu entitatea emitentă a acestei decizii, iar prima instanță a constatat că pârâta (...) nu are capacitate procesuală de folosință, întrucât este o structură fără personalitate juridică, aflată sub controlul și coordonarea caselor județene de pensii, reținând, totodată, că „dispozițiile art. 56 alin. 2 C.pr.civ. sunt aplicabile numai în măsura în care este vorba de entități juridice de sine stătătoare, iar nu de structuri fără personalitate juridică din cadrul unei persoane juridice”, și respingând, pe cale de consecință, cererea reclamantei ca fiind formulată împotriva unei entități fără capacitate procesuală de folosință.

Apelanta reclamantă susține, însă, că interpretarea primei instanțe în ceea ce privește aplicarea art. 56 alin. 2 C.pr.civ., reprezintă o adăugare la textul de lege procesual, și o interpretare greșită a prevederilor art. 131 alin. (4) din Legea nr. 263/2010 și art. 2 alin. (2) din H.G. nr. 118/2012, ceea ce a condus la soluționarea cererii sale fără ca instanța să intre în judecata fondului cauzei.

În contextul expus, față de aceste considerente, Curtea constată *existența unei legături strânse între maniera de dezlegare a chestiunii de drept și soluționarea cauzei*, în raport de interpretările posibile, fie în sensul că dispoziția legală analizată nu se aplică entităților fără personalitate juridică din cadrul unei persoane juridice și atunci acestea nu ar putea sta în judecată, fie în sensul că pârâta poate sta în judecată într-un astfel de litigiu ca reprezentant în fața instanțelor judecătorești al caselor județene de pensii ca urmare a aplicării dispozițiilor Legii nr. 263/2010, rezultând că soluționarea apelului depinde de lămurirea modului de interpretare și aplicare a prevederilor art. 56 alin. 2 C.pr.civ., coroborat cu art. 131 alin. 4 și art. 139 lit. l) din Legea nr. 263/2010, precum și art. 2 alin. 2 din statutul Casei Naționale de Pensii Publice, aprobat prin HG. nr. 118/2012.

Verificând jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție, Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii și Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, Curtea de Apel Cluj constată că Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat asupra problemei juridice enunțate anterior și aceasta nici nu face obiectul unui dosar pe rolul celor două structuri jurisdicționale, în curs de soluționare.

În concluzie, Curtea constată că sunt îndeplinite condițiile privind sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în temeiul OUG nr. 62/2024.

**În ceea ce privește punctul de vedere al părților, poziția apelantei-reclamante (...)**este în sensul că se impune sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prin care să se dea o rezolvare de principiu chestiunii de drept puse în discuție de Curtea de Apel Cluj, apreciind că în cauză sunt îndeplinite condițiile de admisibilitate prevăzute de art. 2 alin. (1) din O.U.G.



nr. 62/2024, câtă vreme este vorba de lămurirea chestiunii de drept dacă casele teritoriale de pensii care au ca și atribuție legală emiterea unor decizii de recuperare conform art. 179 alin. (1) din Legea nr. 263/2010 pot să stea ca pârât în litigiile în care se contest deciziile pe care le emit. Câtă vreme acestea emit deciziile de recuperare prin care se stabilește în sarcina beneficiarilor obligația de restituire a sumelor încasate necuvenit și aceste decizii pot fi atacate, apelanta reclamanta consideră că ar trebui să poată să stea ca pârâte în astfel de litigii. Relevanța chestiunii de drept pentru soluționarea cauzei constă în faptul că esența soluționării apelului este dacă pârâta poate sta în judecată într-un astfel de litigiu, având în vedere că instanța de fond a soluționat cauza prin admiterea excepției lipsei capacității de folosință a (...).

*Intimata-pârâtă (...) nu a exprimat un punct de vedere cu privire la sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție.*

***Punctul de vedere al completului de judecată:***

În opinia Curții de Apel, casa teritorială de pensii, în ciuda caracterului de entitate fără personalitate juridică, poate sta în judecată în calitate de pârâtă, pe de o parte, având în vedere dispozițiile art. 56 alin. 2 C.pr.civ., iar, pe de altă parte, atunci când e vorba de litigiile în care se contestă o decizie emisă de aceasta în temeiul art. 179 alin. 1 din Legea nr. 263/2010, cum este cazul în speță, Decizia nr. 273731/12.07.2023 privind recuperarea sumelor încasate necuvenit cu titlu de prestații de asigurări sociale fiind emisă de (...). Opinia Curții în sensul enunțat are în vedere și aspectul că potrivit art. 4 alin. 3 din Legea nr. 263/2010 „*în subordinea CNPP funcționează case județene de pensii, în fiecare municipiu-reședință de județ, precum și Casa de Pensii a Municipiului București, denumite în continuare case teritoriale de pensii*”, iar potrivit art. 139 lit. l) din Legea nr. 263/2010 „casele teritoriale asigură reprezentarea în fața instanțelor judecătorești în litigiile în care sunt parte ca urmare a aplicării dispozițiilor Legii nr. 263/2010”.

Totodată, reținem că dispoziția legală de la alin. 2 a art. 56 C.pr.civ., nu distinge între *structuri fără personalitate juridică din cadrul unei persoane juridice și entități juridice de sine stătătoare*, distincție ce a fost avută în vedere de prima instanță, contrar principiului de interpretare *ubi lex non distinguit, nec nos distinguere debemus* - unde legea nu distinge, nici interpretul nu trebuie să distingă. Dispoziția legală în discuție vizează entitățile fără personalitate juridică, constituie potrivit legii, iar, în speță, (...) a fost înființată conform art. 2 alin. 2 din statutul Casei Naționale de Pensii Publice, aprobat prin HG. nr. 118/2012.

Curtea mai reține că prin instituirea unor condiții suplimentare, nereglementate, în sensul celor menționate de prima instanță, s-ar adăuga nepermis la lege, cu ignorarea principiului statuat în art. 1268 alin. (3) din Codul civil potrivit căruia o normă de drept trebuie interpretată în sensul de a produce efecte juridice, iar nu în sens contrar.

Față de considerentele expuse, în temeiul art. 2 alin. 1 din OUG nr. 62/2024 privind unele măsuri pentru soluționarea proceselor privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, precum și a proceselor privind prestații de asigurări sociale, Curtea va dispune sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile referitor la interpretarea și aplicarea art. 56 alin. 2 C.pr.civ., în sensul de a stabili: „*dacă în interpretarea și aplicarea art. 56 alin. 2 din Codul de procedură civilă coroborat cu art. 131 alin. 4 și art. 139 lit. l) din Legea nr. 263/2010, precum și art. 2 alin. 2 din statutul Casei Naționale de Pensii Publice, aprobat prin HG. nr. 118/2012, casa locală de pensii, entitate fără personalitate juridică, poate sta în judecată în calitate de pârâtă în litigiile în care se contestă o decizie emisă de aceasta în temeiul art. 179 din Legea nr. 263/2010, în contextul în care casele teritoriale (județene) de pensii asigură reprezentarea în instanță în litigiile în care sunt parte ca urmare a aplicării dispozițiilor Legii nr. 263/2010.*”

De asemenea, în temeiul art. 520 alin. 2 din Codul de procedură civilă, va suspenda judecarea cauzei până la pronunțarea hotărârii prealabile.

Prezenta încheiere se va comunica, prin adresă, Înaltei Curți de Casație și Justiție (atașându-se, în copie, cererea de chemare în judecată, decizia contestată, întâmpinarea, sentința primei instanțe și apelul), se va aduce la cunoștința conducerii Secției a IV-a pentru litigii de muncă și asigurări sociale și se va transmite prin e-mail către curțile de apel și tribunalele din țară.

**PENTRU ACESTE MOTIVE**

**ÎN NUMELE LEGII**  
**DISPUNE:**

În temeiul art. 2 alin. 1 din OUG nr. 62/2024, sesizează Înalta Curte de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile referitor la următoarea chestiune: „dacă în interpretarea și aplicarea art. 56 alin. 2 din Codul de procedură civilă coroborat cu art. 131 alin. 4 și art. 139 lit. 1) din Legea nr. 263/2010, precum și art. 2 alin. 2 din statutul Casei Naționale de Pensii Publice, aprobat prin HG. nr. 118/2012, casa locală de pensii, entitate fără personalitate juridică, poate sta în judecată în calitate de pârâtă în litigiile în care se contestă o decizie emisă de aceasta în temeiul art. 179 din Legea nr. 263/2010, în contextul în care casele teritoriale (județene) de pensii asigură reprezentarea în instanță în litigiile în care sunt parte ca urmare a aplicării dispozițiilor Legii nr. 263/2010.”

Suspendă judecarea cauzei până la pronunțarea hotărârii prealabile pentru dezlegarea chestiunii de drept.

Fără cale de atac.

Pronunțată prin punerea soluției la dispoziția părților prin mijlocirea grefei instanței, azi, (...).

**PREȘEDINTE,**  
(...)

**JUDECĂTOR,**  
(...)

**GREFIER,**  
(...)

Red. ( )  
Dact. ( )  
Jud.fond. ( )